

θερίζω

θερίζω, ρ. [<αρχ. θερίζω], θερίζω. **1.** εξολοθρεύω ομαδικά: «τους θέρισαν τα πολυβόλα || τα ναρκωτικά θερίζουν τη νεολαία». **2.** (για επιδημικές αρρώστιες) προσβάλλω πάρα πολλούς, αθρόα: «θερίζει πάλι η φυματίωση στον ανεπτυγμένο κόσμο». **3.** λέγεται για έντονο ερεθισμό ή κατάσταση που προκαλεί πολύ δυσάρεστο, πολύ βασανιστικό αίσθημα: «στη Σιβηρία θερίζει το κρύο || μας είχε τελειώσει το νερό και μας θέριζε η δίψα». (Λαϊκό τραγούδι: η μαύρη φτώχεια κι η ανεργία έχουν **θερίσει** την κοινωνία // το λαϊκό το καφενείο έχει μια πόρτα που όλο τρίζει κι από το τζάμι μπαίνει κρύο που μας **θερίζει**). **4.** (στη γλώσσα του ποδοσφαίρου) χτυπά κάποιον, ιδίως στα πόδια, κλαδεύω (βλ. λ.): «όπως κατέβαινε με την μπάλα, πήγε ο άλλος από πίσω και του θέρισε τα πόδια». **5.** (γενικά) είμαι προνοητικός και κερδίζω από μια εργασία, επωφελούμαι από τους καρπούς των ενεργειών μου, απολαμβάνω: «όταν ήταν νέος, έσπειρε καλό χωράφι, κουράστηκε και τώρα θερίζει τους κόπους του || έριξε πολλή δουλειά στο μαγαζί του και κάθε καλοκαίρι θερίζει χρήματα από τους τουρίστες».

- άλλος σπέρνει κι άλλος θερίζει, βλ. λ. άλλος·

- θερίζω ζωές, βλ. λ. [ζωή](#)·

- με θερίζει η πείνα, βλ. λ. [πείνα](#)·

- όποιος σπέρνει ανέμους, θερίζει θύελλες ή όποιος σπέρνει ανέμους, θερίζει τρικυμίες, βλ. λ. [άνεμος](#)·

- ό,τι σπείρεις, θα θερίσεις, βλ. λ. [ό,τι](#)·

- τον θέρισε, (για διάρροια) ήταν έντονη και σε διάρκεια: «έφαγε πολλά φρούτα και τον θέρισε»·

- του θέρισε τη ζωή, βλ. λ. [ζωή](#)·

- τους βλάκες με την κόσα να τους θερίζουν, πάλι δυο δυο θα βγαίνουν σαν τα κεφάλια της Λερναίας Ύδρας, βλ. λ. [κόσα](#)·

- τους θέρισε η πείνα, βλ. λ. [πείνα](#)·

- τους μαλάκες με την κόσα να τους θερίζεις, πάλι δυο δυο θα βγαίνουν σαν τα κεφάλια της Λερναίας Ύδρας, βλ. λ. [κόσα](#).

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας